

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki

w sprawie z zażalenia **M. W.**

na postanowienie asesora Prokuratury Rejonowej w Miastku z dnia 30 maja 2025 r., o odmowie wszczęcia śledztwa

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 26 listopada 2025 r.,

wniosku Sądu Rejonowego w Toruniu, zawartego w postanowieniu tego Sądu z dnia 19 września 2025 r., sygn. akt II Kp 543/25, o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 § 1 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy swój wniosek umotywował tym, że zawisła przed nim sprawa dotyczy zażalenia na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie o czyny z art. 231 § 1 k.k., których dopuścić się miał Prezes i sędzia tegoż Sądu. W ocenie Sądu Rejonowego przekazanie tej sprawy innemu sądowi równorzędnemu wykluczy obawę co do braku obiektywnego jej rozpoznania. Rozpoznanie tej sprawy przez Sąd właściwy oznaczałoby bowiem, że sprawę dotyczącą Prezesa Sądu rozpoznawać ma osoba podległa mu służbowo. Dlatego też wystąpienie w trybie art. 37 § 1 k.p.k. jest uzasadnione.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Przedmiotowy wniosek nie zasługuje na uwzględnienie.

Przekazanie sprawy w trybie art. 37 § 1 k.p.k. powinno następować jedynie w sytuacjach, gdy szczególne i nadzwyczajne względy związane z dobrem wymiaru sprawiedliwości jednoznacznie przemawiają za odstępstwem od zasady rozpoznawania sprawy przez sąd właściwy miejscowo. Zdaniem Sądu Najwyższego wskazane przez Sąd właściwy okoliczności w żadnym razie nie świadczą o tym, że spełnione są przesłanki z art. 37 § 1 k.p.k. Sam bowiem fakt, że postępowanie zażaleniowe dotyczy środka odwoławczego wniesionego na postanowienie o umorzeniu śledztwa w sprawie czynów, jakich miał jakoby dopuścić się Prezes Sądu właściwego i sędzia orzekający w tym Sądzie nie oznacza automatycznie konieczności przyjęcia, że spełnione zostały przesłanki wymienione w art. 37 § 1 k.p.k. Trzeba mieć bowiem na uwadze szczególne realia niniejszej sprawy.

Podkreślić trzeba, że złożone zawiadomienie o przestępstwie dotyczy zarzutów stawianych Prezesowi i sędziemu Sądu właściwego w związku z wykonywaniem przez nich czynności urzędowych. Należy również zauważyć, że przeciwko tym sędziom nie toczą się postępowania dyscyplinarne o te same zachowania. W tych okolicznościach przekazywanie sprawy z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości innemu sądowi równorzędnemu jest niecelowe. Wcale bowiem nie służyłoby wytwarzaniu w społeczeństwie przekonania o bezstronności sędziów, lecz przeciwnie, mogłoby zrodzić przekonanie o łatwości manipulowania ustawową właściwością sądów. Kwestionowanie przez wnoszącego zażalenie określonych czynności urzędowych sędziego, które w jego ocenie miały charakter przestępczy, nie powinno w konsekwencji prowadzić do odstąpienia od zasady rozpoznania sprawy przez sąd właściwy. Nie ma więc uzasadnionych podstaw do podzielenia wyrażonej przez Sąd Rejonowy obawy, że rozpoznanie zażalenia przez ten Sąd może narazić na szwank dobro wymiaru sprawiedliwości.

Tym samym w ocenie Sądu Najwyższego, Sąd występujący z niniejszą inicjatywą nie wykazał wystąpienia w sprawie szczególnych okoliczności, które przemawiałyby za jej przekazaniem innemu sądowi równorzędnemu. Brak jest zatem podstaw do uznania, że przedmiot zażalenia wymaga przekazania sprawy

innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 § 1 k.p.k. Trafnie przyjmuje się w orzecznictwie, że autorytet i powaga wymiaru sprawiedliwości wymaga, aby sądy nie ulegały presji opinii publicznej, ani nie popadały w wątplenie co do własnych kompetencji w zakresie przeprowadzenia rzetelnego procesu. Racjonalna nieustępliwość w tym względzie sprzyja kształtowaniu się pozytywnego wizerunku organów trzeciej władzy, minimalizując tym samym wątpliwości co do obiektywizmu i niezawisłości w rozpoznawaniu przyszłych spraw (zob. np. postanowienie SN z dnia 28 października 2011 r., III KO 72/11).

Mając to wszystko na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

[J.J.]

[a.ł.]